

СИЛАБУС КУРСУ

МЕДІАКОНФЛІКТОЛОГІЯ

Ступінь вищої освіти – доктор філософії

Галузь знань С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»

Спеціальність С2 «Політологія»

Освітньо-наукова програма «Політологія»

Рік навчання: 1, семестр: 2

Кількість кредитів: 5, Мова викладання: українська

КЕРІВНИК КУРСУ:

ІІІ: кандидат наук із соціальних комунікацій Синоруб Галина Петрівна

Контактна інформація: (0352)47-50-50#19-22

Опис дисципліни

Курс "Медіаконфліктологія" спрямований на опанування здобувачем вищої освіти комплексу теоретичних знань і практичних умінь та їх застосування в конфліктних ситуаціях у професійному середовищі, виявленні конфліктогенних текстів, висвітленні конфліктів та запобіганні ризиків ескалації. В процесі навчання порушуються теми етичних принципів роботи медіа, розглядаються способи перевірки інформації, механізми запобігання неправдивій інформації, межа між свободою слова і відповідальністю, особливості висвітлення конфліктно-чутливих тем в умовах війни.

Структура курсу

Години (лек. / прак.)	Тема	Результати навчання	Завдання
	1. Поняття медіаконфліктологію. туальні проблеми галузі	Ак Розуміти наукові підходи до предмету дослідження медіаконфліктології; знати основні методи дослідження конфліктів у медіа, ефективні (функціональні) та неефективні (дизфункціональні) способи управління конфліктами, миротворчий підхід медіа до конфліктних ситуацій за Джоном Марксом	Поточне опитування
	2. Поняття, функції, типологія конфліктів	Засвоїти основні поняття медіаконфліктології, розуміти об'єктивні та суб'єктивні елементи конфлікту, позитивні (конструктивні) і негативні (деструктивні) функції конфліктів у суспільстві, типологію конфліктів; уміти визначати причини конфліктів у медіа	
	3. Механізми виникнення конфліктів та шляхи їх вирішення	Знати механізми виникнення конфлікту, основні моделі та стратегії поведінки особистості в конфлікті; навчитися визначати типи конфліктних особистостей, конфліктні моделі в медійній діяльності; розуміти важливість миротворчого підходу у вирішенні конфліктних ситуацій в журналістиці	
	4. Журналістська медіація в конфліктах	Розуміти місію медійників у конфлікті, дотримання журналістських стандартів та етичних норм; дефініцію поняття «медіація» та її значення в журналістській діяльності	

	5. Журналістика в умовах війни	Знати механізми коректного висвітлення новин в умовах війни, специфіку роботи військового кореспондента, актуальність журналістського розслідування воєнних злочинів у зоні конфлікту; розуміти значення термінів, «комбатант», «некомбатант», «воєнний», «військовий»
	6. Висвітлення конфліктно-чутливих тем у медійному дискурсі	Знати особливості підготовки матеріалу, що стосується втрати людського життя; розуміти важливість відновного наративу, дотримання професійної етики щодо висвітлення трагічних подій
	7. Мова ворожнечі в медіа. Фейки та маніпуляції як провокатори конфліктів	Знати типологію та форми мови ворожнечі; маркери фейкової, маніпулятивної, пропагандистської інформації; розуміти значення інфомедійної грамотності у протидії фейкам та конфліктам, що виникають через дезінформацію

Літературні джерела

1. Висвітлення конфлікту в українських медіа: установки, практики, пошук рішень (результати дослідження). URL: http://osvita.mediasapiens.ua/mediaprosvita/research/visvitlennya_konfliktu_v_ukrainskikh_media_ustanovki_praktiki_poshuk_rishen_rezultati_doslidzhennya/
2. Дорош М. Роль журналістів в умовах конфлікту: як не роз'єднати, а відновити довіру URL: http://osvita.mediasapiens.ua/ethics/standards/rol_zhurnalistiv_v_umovakh_konfliktu_yak_ne_rozednati_a_vidnoviti_doviru
3. Духніч О. Читанка до сесії з особливостей висвітлення конфлікту журналістами. URL: www.mediaschool.org.ua/uploads/Dukhnich.doc.
4. Конфлікт у медіа і медіа в конфлікті: донесення дразливих питань через засоби масової інформації. Школа журналістики Українського католицького університету; Львівський медіафорум. URL: <http://journalism.ucu.edu.ua/navchannya/zhurnalistika/media-pro-konflikti/>
5. Мединська О., Синоруб Г., Шендеровський С. Права людини та людина в інституції: медіафокус на реалізацію соціальних прав людини. Права людини та мас-медіа в Україні. Частина 2: Збірник конспектів лекцій. Тексти. Авт. кол. за ред. Виртосу І., Шендеровського К. Київ: Інститут журналістики КНУ імені Тараса Шевченка, 2020. С. 204-223.
6. Медіапсихологія: методичні рекомендації для здобувачів освіти першого (бакалаврського) освітньої програми «Журналістика» рівня спеціальності 061 Журналістика галузі знань Журналістика / укладачі Савелюк Н. М., Синоруб Г. П.. Тернопіль: Вид-во ТНПУ. 2026. 50 с.
7. Синоруб Г. Інформаційно-психологічні операції в соціальних медіа: методи впровадження. Українська філологія в контексті розвитку європейської наукової думки: матеріали всеукраїнської наукової конференції з міжнародною участю присвячені 85-річчю від дня народження професора Дмитра Бучка (10-11 листопада 2022 року). Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка. 2022. С. 109-115.
8. Синоруб Г. Йордан Г. Тернопільські онлайн-медіа у фокусі сприйняття аудиторії. Інформаційний спротив ворожим нарративам засобами мікромедіа в умовах російсько-української війни : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (27-28 листопада 2023 р.). Запоріжжя : Запорізький національний університет. 2023. С. 106-109.
9. Синоруб Г. Медіаграмотність як фундамент інформаційної стійкості аудиторії в умовах війни. Соціальні комунікації в умовах глобалізаційних процесів: стан, тенденції, перспективи : збірник тез за матеріалами Міжнародної наукової конференції (м. Тернопіль, 16-17 червня 2023 року). Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка. 2023. С. 143-145.
10. Синоруб Г. П. Наративи війни в Telegram-каналах та їх вплив на інформаційну стійкість аудиторії. Наративи війни у фольклорних, літературних та медійних текстах : збірник тез міжнародної наукової конференції 27 квітня 2023 року. Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка. 2023. С. 56-58.
11. Синоруб Г. Йордан Г. Інструменти штучного інтелекту в журналістській практиці: верифікація

контенту. Регіональна журналістика в Україні: історія, реалії, виклики, перспективи: збірник наукових праць за матеріалами Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції (5-6 жовтня 2023 р.). Полтава : ПНПУ ім. В. Г. Короленка. 2023. № 9. С. 60-66.

12. Синоруб Г., Йордан Г. Емпатійність воєнного фотоконтенту (на прикладі світлин бригади “Рубіж” Національної Гвардії України в соціальній мережі Facebook). Регіональна журналістика в Україні: історія, реалії, виклики, перспективи : збірник наукових праць за матеріалами Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції. Полтава : ПНПУ ім. В. Г. Короленка. 2024. № 10. С. 86-90.

13. Синоруб Г., Йордан Г. Візуальний військовий контент та його вплив на сприйняття аудиторії. Журналістика миру під час війни: потенціал і можливості: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (14 листопада 2024 р.). Запоріжжя : ЗНУ, факультет журналістики. 2024. С. 137-141.

14. Соціологія масової комунікації: методичні рекомендації для здобувачів освіти першого (бакалаврського) освітньої програми «Журналістика» рівня спеціальності 061 Журналістика галузі знань Журналістика / укладач Синоруб Г. П.. Тернопіль: Вид-во ТНПУ. 2026. 35 с.

15. Синоруб Г. Психологічна стійкість як важлива складова професійної компетентності журналіста. *Język i kultura ukraińska we współczesnej humanitarnej przestrzeni czasowej; aspekty komunikacji międzyjęzykowej i kształtowanie kompetencji komunikacyjnych współczesnego specjalisty* : zbior materia.ow IV Mi.dzynarodowej naukowo-praktycznej konferencji online (Irpіń - Łomża, 21 lutego 2025 r.). Łomża : MANS w Łomży. 2025. S. 260-265.

16. Швидко А. Українські ЗМІ поглиблюють чи вирішують соціальні конфлікти? URL: <http://www.radiosvoboda.org/a/27291581.html>.

17. Як висвітлювати збройні конфлікти та як працювати в гарячих точках. URL: <https://cedem.org.ua/news/yak-vysvitlyuvaty-zbrojni-konflikty/>

18. Rampersad G., Althiyabi T. Fake news: Acceptance by demographics and culture on social media. *Journal of Information Technology & Politics*. 2020.

19. Human Rights Watch. Ukraine: Russian Forces' Trail of Death in Bucha. 2022. URL: <https://www.hrw.org/news/2022/04/21/ukraine-russian-forces-trail-death-bucha>

20. Synorub H. Ways of Forming Informational Resilience of the Audience Under Wartime Conditions. *Big Data: Post-truth and Disinformation in Politics and Economy during Times of Conflict. Series: Studies in Politics, Security and Society*. Berlin; Bruxelles; Chennai; Lausanne; New York; Oxford: Peter Lang. 2025. VOL. 60. P. 75-96.

21. Synorub, H., Husieva, T., Buchatska, S., & Pavlova, B. Compassion fatigue in University students in the context of social media consumption. *East European Journal of Psycholinguistics*. 12(2). 2025. <https://doi.org/10.29038/syn>

Шкала оцінювання :

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	Відмінно	A (відмінно)
85–89	Добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	Задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	Незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)